

Disputatio medica inauguralis de mammarum cancro

<https://hdl.handle.net/1874/343265>

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS
DE

Mammarum Cancro,

QUAM

PRÆSIDE DEO TER OPT. MAX.

Ex auctoritate Magnifici Rectoris,

D. JOHANNIS MUNNICKS,

Reip. Ultrajectinæ Poliatri, atque in inclytâ ejusdem Academiâ
Medicinæ Anatomæ & Botanices Antecessoris Ordinarii,

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu & Alma
Facultatis MEDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in MEDICINA Honoribus &
Privilegiis ritè & legitimè consequendis,

Eruditorum examini subjicit

DAVID IMMENS, Orschoto-Brab.

Ad diem 25. Junii, horâ locoque solitis.

TRAJECTI AD RHENUM,

Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiæ
Typographi Ordinarii, c1o 1oc LXXXV.

Gravissimis, Celeberrimis, Spectatissimisque

VIRIS,

D. SAMUELI IMMENS, S.S. Theol. Candid. fratri meo
dilectissimo.

D. ARNOLDO BRIEVINGS, Apud Orschotenses V.D.
M. affini plurimum honorando.

NEC NON

D. JOANNI MUNNICKS, M.D. ac Professori in eadem
Academia celeberrimo, experientissimo h.t. Reët. Magn.
promotori venerando,

D. JACOBO VALLAN, M.D. ejusdemque Facultatis
in illustri Ultrajectensi Athenæo Professori Ordinario,
Dignissimo.

D. STEPHANO BLANCARDO, M.D. practico inter
Amstelodamenses felicissimo, plurimis Eruditis Scriptis
luci expositis Clarissimo.

D. SAMUELI CABELJAU, M.D. ac practico Hagæ-
comitis peritissimo, amico colendo,

UT ET

D. JOANNI à BOCHOVEN, J.U.D. &c. &c. amico
summo, amantissimo,

D. FRANCISCO à BOCHOVEN, J.U.D. &c. &c.
amico Divinctissimo,

*Hanc Disputationem Inauguralem
in observantia signum*

D. D. D.

DAVID IMMENS.

AUCTOR.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

MAMMARUM CANCRO.

THESIS I.

E Cancro Mammæ disputaturus, haud incongruum erit, breviter mammæ structuram delineare. ut ea, de quibus sermo erit, rectius intelligi queat.

I I.

Mammæ in mulieribus incumbunt musculis pectoralibus, ut infantes ex iisdem eo promptius lac sugerent. Constant ex glandulis plurimis: hoc est, Arteriæ, quæ ad mammas tendunt, cum desinunt esse Arteriæ videntur variis suis circumvolutionibus tandem in glandulas mutari: adeo ut glandulæ mammæ nihil aliud

A 2

sint,

DISPUTATIO MEDICA

4
 sint, quam elongatæ arteriæ, variis circumvolutionibus sibi invicem connexa. Glandulæ hæ recipiunt lacteum suum succum è sanguine arterioso; sed iste sanguis, qui tubulos lacteos subire non poterat, lateralem venam intrat, & regiâ viâ ad Cor, Cæterasque pulmonum partes reducitur.

III.

Lac illud à glandulosis meatibus segretatum, ibidem loci non manet, sed in lactantibus foras ducitur ad papillas, (quæ nihil aliud sunt, quam fasciculi ductuum, à glandulis mammariis exitus gratiâ, costituti) vel in non lactantibus per vasa lymphatica in Chyli receptaculum reducitur.

IV.

Descendamus nunc ad *Cancer Genesin*, & primo dicendum quid sit *Cancer*? *Cancer* ergo nihil aliud est, quam *Gangræna* seu *Spatelus* glandularum: hoc est, mortificatio glandularum, quæ vel est in fieri, vel in facto. & quemadmodum Mortificatio Carnium vocatur *Gangræna* vel *Sphacelus*, (quæ ab invicem gradibus tantum differunt) ita in glandulosis *Cancer*, in Ossibus verò, *Caries* dicitur.

V.

Signa ex quibus cognoscitur illud malum, sunt; primo

mo induratio Glandularum scirrhusa , idque unius vel plurimarum ; postea sensim accrescunt & grandiores fiunt : accedunt *deinde* dolor , sæpe calor , color lividus & plumbeus , venæ nigræ.

V I.

Causæ externæ possunt esse contusiones , lapsus , frigus nimium , inordinata diæta , mæstitia , &c. *internæ* & *proximæ causæ* sunt incrassationes humorum seu lactis , unde glandularum tubuli facile obstruuntur. *Cancer* igitur mammarum erit obstructio glandularum mammariarum à lacte coagulato , sive hæc fiat vel vitio lactis , vel ex contusione. Contusis enim ductibus lactiferis , lac subsistit , coagulatur , acorem contrahit & *Canceri* Tragædiam ludit. Similiter , si integris tubulis , lac ab aliqua causa externa vel interna coaguletur , eadem phænomena producit.

V I I.

Sit ut sit , lac illud coagulatum , glandulas obstruit , & quoniam omne coagulatum lac , durius est non coagulato , ideo tactui minus cedit , hoc est , major retinentia tactus organo imprimitur.

VIII.

Oritur *Dolor*, quia sanguis per arterias & lac per tubulos lacteos continuo affluxu obstructas vias facile permeare non possit, hinc tubuli dilatantur, & fibrillæ quasi ab invicem dilacerantur; unde anima dolorem percipit. *Secundo*, lactis istius coagulati particulæ acidæ continuo motu in fibrillas nervosas adiguntur, adeo ut continuo scindendo, pungendo, lacerando lædant, doloremque sæpe intolerabilem producant.

IX.

Illud Symptoma Sensim accrescit, quia propter obstructionem ex præterlabentibus succis multum materiæ aggeritur: hoc est obstructa glandula quotidie majorem peripheriam accipit, in principio magnitudinem pisi sæpe habent, sed levi occasione plerumque grandiores fiunt.

X.

Corrosionis causa acidum illud lactis est, hinc facile percipimus, cur quotidie progrediatur, & provinciam suam latius extendat, & quare aliquando suppuretur, aliquando non. Cumque sanguis subsistat, vel saltem
tardius

tardius moveatur venæ lividæ , instar unguularum cancri appareant.

X I.

Quo sint Cancris majores , eo pejores ; ac ut plurimum non nisi cultro cedunt. Si costis firmiter adhæreant , sinendi potius , quam irritandi juxta *Hippocratis Aph. 38. Sect. VI. quibus occulti Cancris fiunt, non curare melius : Curati enim citius intereunt ; non curati verò longius Vitam trahunt.* Curatu igitur admodum difficile est cancer , nisi sit in parte , uti penitus excindi queat.

X I I.

In Curatione tam externa quam interna usurpanda ; fervetur è cibis Eueptis optima diætâ ; cane pejus & angue vitentur acida , salsa , frigida , &c. aromata nimia &c. Aër sit temperatus ; patiens sit hilaris , nequaquam tristis , iracundus aut melancholicus : exercitia sint moderata ; respondeat alvus officio.

X I I I.

Medicamenta externa ac interna dirigantur , ut acidum temperetur , & obstructio dissolvatur. Si hisce
non

non cedat malum; aut palliatis medicamentis, si sectioni locus non sit, cura instituat; sin alias, ad Carcinotomiam confugiendum. Atqui hæc sunt ea, quæ breviter dicenda habuimus; latius posset extendi disputatio nostra, sed quia studii specimen aliquod duntaxat præbeo, hæc paucula dixisse sufficet.

F I N I S.

